

Připomínky RVP G – ostatní podněty

Poznámka: černě tučně je uváděn souhrn obecných připomínek, červeně je značeno vypořádání k těmto připomínkám, došlé připomínky jsou uvedeny černě

Nový cíl gymnaziálního vzdělávání je nadbytečný

Souhlasíme, digitální cíl nebude do gymnaziálních RVP zařazen.

1. Nový, čtvrtý cíl v kap. 3.2 je mimo, navrhuji vypustit. Předchozí tři cíle jsou výrazně obecnější a podstatnější. Úplně stačí, že je přidána digitální kompetence v kap. 4, kam svým významem patří.
2. K upraveným cílům vzdělávání (kapitola 3.2) – přílišné vyzdvihování digitální kompetence nad ostatní stejně, či ještě důležitější cíle vzdělávání. Proč kvůli digitální kompetenci byla přidána nová samostatná položka seznamu, když její obsah spadá do předchozích třech položek? Takto obdobně by šlo nadřazovat jinou z klíčových kompetencí nad ostatní a udělat z ní samostatný hlavní cíl.
3. Doplněný samostatný „digitální“ cíl v kapitole 3.2 spadá do předchozích třech cílů (není jen digitální prostředí, ale i životní prostředí, kulturní a společenské a další). Měl by se zrušit, jinak se navyšuje význam digitální kompetenci nad ostatní stejně, či ještě důležitější cíle vzdělávání.

Začlenění digitální problematiky do vzdělávacích oborů

Utváření a rozvoj digitální kompetence byly začleněny do cílových zaměření vzdělávacích oblastí, respektive byla upravena cílová zaměření, ve kterých využívání moderních technologií (tedy dobrý základ rozvoje digitálních kompetencí) chybělo.

Do vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů bude digitální problematika začleněna až v rámci celkových revizí těchto obsahů. Na pomoc školám a učitelům v rozvoji digitálních kompetencí připravujeme metodickou podporu, podobnou jako mají již nyní základní školy – viz web <https://revize.edu.cz/>.

4. Dobrý den,
jsem velice rád za navrhované myšlenky, návrhy.
Učím externě druhým rokem na GMH. Amatér učitel :) z praxe.
Rád bych, aby ICT byla jakási platforma, nástroj, aby to nebyl separátní předmět, IT se dá využít v každém předmětu jako chemie, biologie. Např. pokud se žák bude předmětu věnovat, baví ho chemie, tak na tento předmět využít IT nástroje, např. „nalézt na internetu xyz“.
Domnívám se, že IT sekce by měla být u každého předmětu, např. jako „využití ICT nástrojů v chemii“, a učitel chemik by měl žákům navrhnout, ukázat cestu, být průvodce.
Ještě jednou díky moc za změny, mějte se fajn.
5. Žák má ovládat práci se „základním“ SW, ale vzdělávací obsah toto prakticky nereflektuje.
Pracovat s kancelářským balíkem typu Office je myslím přitom mnohem důležitější než většina dalšího vzdělávacího obsahu.
6. Problematika směřující k mediální výchově
5.1.2. Cizí jazyk
5.1.3. Další cizí jazyk
Výstup v oblasti jazykové a mediální kompetence (u výuky cizího jazyka hraje mediální gramotnost klíčovou roli):
Žák zvládá práci s různými druhy médií v cizím jazyce. Ovládá výuková média, aplikace a platformy pro výuku cizího jazyka. Je schopen najít tematicky odpovídající videa, podcasty, online jazyková cvičení, slovníky a překladače. Dokáže rozlišit kvalitu zdrojů. Je schopen vyhledat na internetových stránkách v cizím jazyce podstatné informace, rozumí audiotextům, videím, je

schopný sám takové texty a videa natočit, opatřit titulky a celkově zpracovat. Je schopen analyzovat mediální reklamu a kriticky ji zhodnotit.

5.4.1. Občanský a společenskovední základ

Zde chybí důraz na kritické myšlení v oblasti moderních technologií, je to uvedeno sice v průřezovém tématu Mediální výchova, ale je potřeba to zahrnout i do oblasti společenskovedního základu.

Média jsou dobrým sluhou, ale zlým páнем.

Výstup v oblasti Člověk ve společnosti:

Žák je schopen rozlišit podstatné informace od nepodstatných, fake news od seriózního zpravodajství. Je schopen ověřovat si zdroje, zaujmout kritické stanovisko, na základě více použitých zdrojů si vytvořit vlastní názor, který nemusí vždy odpovídat mainstreamu. Dokáže si uvědomit propojení komerčních a politických zájmů, identifikovat skutečné cíle společenských skupin prezentujících se v médiích. Je kompetentní identifikovat manipulativní jednání a vzepřít se mu. Nepřejímá mechanicky všechny IT nástroje bez pochopení jejich funkce a vlivu na jednotlivce i skupiny. Nezasílá osobní údaje tam, kde to není nezbytně nutné. Vnímá hrozbu „Velkého bratra“, který shromažďuje informace o uživatelích internetu. V mediálním prostředí se chová obezřetně, při setkání s nevhodným obsahem, fotkami či videi, za které má autor nést trestní zodpovědnost, je schopen vyhledat pomoc u kompetentních dospělých.

5.7.1. Člověk a zdraví

Výstup v oblasti Zdravý způsob života, péče o zdraví, případně Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence:

Žák plánuje a vědomě omezuje čas strávený u počítače, mobilu a dalších technických zařízení. Snaží se o rovnováhu mezi sezením u médií a pobytem v přírodě, s přáteli, s rodinou. Uvědomuje si riziko vzniku závislosti a vědomě podniká kroky, aby závislost nevznikla. Nenahrazuje skutečnou komunikaci pouze elektronickou, nemá jen virtuální přátele, nenahrazuje sport online hrami.

7. K formulaci očekávaných výstupů ve vzdělávacím oboru geografie – v očekávaném výstupu „používá dostupné kartografické produkty (...) v tištěné i elektronické podobě...“ je z důvodu konzistence vhodné slovo „elektronické“ nahradit slovem „digitální“. I u matematiky se zasahovalo do formulací očekávaných výstupů, i zde by to tak bylo na místě.
8. Formulaci digitální gramotnosti jako další klíčové kompetence považujeme za správný krok, reagující na nárůst role ICT v posledních desetiletích. Jednotlivé klíčové kompetence však nemohou být záležitostí jediné vzdělávací oblasti, nýbrž musí být rozvíjeny napříč vzdělávacími oblastmi. Stávající úprava RVP G chybně svěřuje digitální gramotnost jediné vzdělávací oblasti/oboru (informatice) a opomíjí roli dalších vzdělávacích oblastí při utváření digitální gramotnosti. Namísto izolovaného zásahu do RVP G požadujeme systémové řešení v podobě úpravy všech relevantních vzdělávacích oblastí, resp. oborů tak, aby přispívaly k rozvoji digitální gramotnosti. Jsme přesvědčeni, že geografie je vzdělávací obor, který bude digitální gramotnost rozvíjet velmi efektivně, neboť moderní pojetí geografie je založeno na práci s prostorovými daty.
9. Práce s daty, kombinatorika, pravděpodobnost (dnes na straně 24), 4. bod moderní technologie → digitální technologie.
10. Obecně by část 5.3 Člověk a příroda a možná i jiné části měly digitální technologie mnohem více „protkat“. V praxi již nikdo např. fyziku nebo chemii, ale ani geografii nebo geologii bez digitálních technologií nedělá. Všechno se dokumentuje elektronicky/digitálně, i když se třeba ještě tu a tam odečítá ručně – napiše se do tabulky do počítače, měření všeho druhu je možné provádět častěji s větším detailem, pokud se zapojí digitální senzor / měřicí přístroj. Dnes se v praxi zkrátka nikdo digitálními technologiím nevyhne, a to ani firma na úklid, tak by to měl rámcový vzdělávací program nejspíš reflektovat jasněji, i když se na určitých místech klíčová slova naznačující použití digitálních technologií již vyskytují.
11. 5.5.1 Finance (strana 49): zde chybí práce s tabulkovým procesorem, ať už Microsoft Excel, LibreOffice Calc nebo Google Spreadsheet, které jsou prostě v praxi právě ve finančních institucích, ale i při vedení domácnosti prakticky jediným relevantním nástrojem. Však lze napsat „počítání s digitálními daty v tabulkách“. Zde je možná také na místě zmínit přesnost výpočtů, kdy

počítače běžně používají výpočty s plovoucí desetinnou čárkou, kde může vyjít něco jako $0,1 + 0,2 = 0,30000000000000004$, a to samozřejmě není při finančních výpočtech něco, co bychom chtěli. V praxi se toto řeší např. fixní desetinnou čárkou a počítá se např. v tisícinách dolarového centu nebo tak něco. Nevypadá to, že by se za dalších 20 let tyto přístupy měnily, protože se používají v různých obdobách minimálně posledních 60 let.

12. Str. 14 až 21, **Jazyk a jazyková komunikace**

Doporučení: zpracovat digitální kompetenci aspoň do poznámky.

Teprve na s. 21 v části 5.1.3 Další cizí jazyk je zmínka o obrazovce počítače.

Poznámka: Vzhledem k tomu, že komunikace dnes probíhá ve stále větší míře elektronicky, stálo by za úvahu, aby právě tzv. elektronický text (struktura, prostředky – aplikace) byl zařazen do učiva. Domnívám se, že zpracování elektronického textu by mělo být doménou právě oboru český jazyk a literatura (v RVP ZV takto zpracován také není, přestože to bylo plánováno).

Str. 22 a 24, **Matematika**

Doporučení: nahradit „moderní technologie“ souslovím „digitální technologie a softwarové aplikace“.

Str. 46, **Člověk a svět práce**

V části Cílové zaměření vzdělávací oblasti

V části Finance – očekávané výstupy

- Zvážit použití terminologie „využití moderních informačních technologií“, když už teď převažuje sousloví „digitální technologie“.

Str. 58, **Výchova ke zdraví**

V části Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence nezapomenout na počítačové závislosti a gambling.

13. Přestože zatím nebylo zasahováno do obsahu jiných vzdělávacích oblastí než informatiky, je zcela nezbytné upravit cílové zaměření všech vzdělávacích oblastí s ohledem na doplnění klíčové kompetence digitální do RVP G. K rozvoji všech klíčových kompetencí přece musí přispívat všechny vzdělávací oblasti.

Materiální a personální (ne)připravenost škol

Na vybavení digitálními technologiemi dostanou školy finanční dotaci. Na pomoc učitelům jsou připraveny nebo se připravují vzdělávací aktivity, modelové osnovy informatiky i vzdělávací zdroje pro žáky s metodikami pro učitele.

14. Revize RVP G v oblasti IT je důležitá a je potřeba, ale tento způsob neshledáváme jako dobrý. Jedná se o populistické opatření, jedoucí na laciné a povrchní vlně základní platné myšlenky, že změna je po x letech skutečně potřeba. Odborně naráží na realizaci zrušených výstupů jinými učiteli a v jiných předmětech, když nejsou školy vybaveny ani personálně, ani materiálně – aby ve škole měl každý na český jazyk svůj PC a učitel je učil třeba Word. Zadávání domácích úkolů soud vyhodnotil jako protizákonné, takže ani nemáme teoretickou oporu děti nějak stimulovat k tomu, že se budou samy doma v této oblasti vzdělávat. Již nyní je úroveň žáků a absolventů VŠ škol v práci s textovým editorem tragická, a to se tomu věnujeme.
15. Připomínky obecné povahy
Absolutně nesouhlasím s vypuštěním výuky aplikací (zůstává snad pouze tabulkový kalkulátor), tj. práce s textovým editorem, různými typy grafických programů. I při jejich výuce lze uplatnit koncept infromatického myšlení. Jedná se o textový editor, např. aplikaci Word – např. efektivní práce se styly, využití maker... Navíc na vysokých školách se předpokládá, že student dokáže efektivně naformátovat své seminární a diplomové práce. Dále grafické editory – zda se pro danou situaci lépe hodí rastrová, či vektorová grafika, v jaké kvalitě, formátu obrázků uloží, jaký program využiji, problematika velikosti souboru... Na mnoha místech materiálů nastává evidentně situace, kdy se znalost těchto aplikací předpokládá (např. kódování obrazu, zvuku, videa, kódování znaků). V podpůrných materiálech je např. zmiňována technologie 3D tisku, ale na to, aby žák tuto technologii smysluplně využil, musí znát základní principy práce s 3D grafikou. Předpoklad, že se s těmito programy seznámí v jiných předmětech (textový editor v českém

jazyce, grafický ve výtvarné výchově), je zcela chybný! Vyučující těchto předmětů nemají k tomuto odborné znalosti a metodické schopnosti, časový prostor ve svých předmětech, nemají to ve svých výstupech a nemají v rámci svých hodin k dispozici technické prostředky (počítače s příslušným SW).

16. Finanční zajištění techniky a zejm. softwaru pro výuku v takovém rozsahu zajistí kdo? Gymnázia ze svých rozpočtů těžko.

Připomínky k termínu a způsobu připomínkování

Víme, že vyhlášení veřejné konzultace v závěru mimořádně náročného školního roku není z nešťastnějších. Záměrem nebylo se vyhnout veřejné diskuzi – připomínek se navzdory termínu sešlo dost a jsme za ně vděční. Záměrem bylo a je uveřejnit schválené revidované gymnaziální RVP na začátku nového školního roku. Tedy co nejdříve po zveřejnění nového RVP ZV, aby víceletá gymnázia měla co nejrychleji k dispozici navazující úpravy. A současně aby gymnázia, která by chtěla zahájit novou výuku od září 2022, měla dost času na přípravu.

Důvody změn jsou více rozebrány v úvodu stránky.

17. Proč plánujete diskuzi do 21. 7., když vybíráme dovolenou a sejdem se na PK 25. 8.? Proč jsme se tuto informaci nedozvěděli včas?

18. Celé načasování je vzhledem k epidemii a rozložení důležitých procesů naprosto nevhodné, vnímáme načasování jako účelové, aby bylo prosazeno bez konsenzu škol a skutečných odborníků z praxe. Řada učitelů IT přivítá změnu, protože to naplňuje jejich vize o IT, ale často nejsou schopni vidět problematiku komplexně v rámci celé školy nebo ŠVP dané školy. Byla zrušena i naplánovaná debata na 29. června, kdy zájem z řad škol byl minimální, protože máme plné ruce práce s chodem školy. Její přesun na září, tj. do doby, kdy má být RVP schválené, je výsměch odborné veřejnosti.

19. Ani trochu se mi nelíbí způsob připomínkování takto důležitého materiálu širokou pedagogickou veřejností, kterým nám nabízíte účast.

Učím 33 let a když mi nadřízený subjekt pošle materiál k připomínkování 24. 6. 2021 s koncem diskuse do 21. 7. 2021, hodnotím to různě, jen ne jako seriózní přístup k diskusi a skutečný zájem o komunikaci s pedagogy tady dole.

a) To nikdo tam u vás nahoře neví, že touto dobou mají učitelé plné ruce práce s ukončením školního roku?

b) A také nevíte, že vlastně od 1. 7. 2021 mají nařízenou dovolenou? A jindy si ji vybírat nemohou?

c) Ani jste si asi nevšimli, že spousta z nich pracovala tvrdě i v době covidu a že si zaslouží projevit daleko více úcty? Vypadá to tak, že vaše úcta k práci těchto lidí začíná a končí prohlášením ve sdělovacích prostředcích.

Jak to hodnotím? Zkuste se zamyslet nad tím, co mne všechno napadá. A předesílám, že se vám to asi líbit nebude.

a) Klasický postup: „Aby se vlk nažral a koza zůstala celá“.

b) Dost slušná míry neúcty k práci těch, kteří na tomto poli odvedli neuvěřitelné množství práce, o kterém, zdá se, nemáte ponětí.

c) Co by nám ty staré vykopávky mohly vůbec říci nového a podnětného. Vždyť je to hrůza, co dosud učily.

d) Spousta těch, kteří působí ve školství v tomto oboru od prvopočátku, pracovala doslova na koleně. Já osobně se ale spíše přesvědčuji, že zásahy „shůry“ naši práci více komplikují, než aby nám pomáhaly.

Vy byste někomu takovému, být na mém místě, věřili, že s vámi chce skutečně diskutovat? Já bohužel ne. Já si myslím, že jste se dávno pro něco rozhodli a teď s námi hraje hru: „Řekněte nám, co chcete, my si to stejně uděláme po svém“.

20. Návrh revize RVP G navazuje na nevhodně připravenou revizi RVP ZV, je proto potřeba ocenit snahu MŠMT a NPI ČR o změnu v přístupu. Termín připomínkování byl sice stanoven, ale

nevhodně na začátek prázdnin, navíc nebyl zveřejněn ani autorský tým návrhu revize. Rovněž není zcela jasný další postup a ani nástin podpory škol a učitelů pro tvorbu ŠVP.

Požadavek transparentnosti procesu

Je bezpodmínečně nutné, aby byly obratem zveřejněny informace o členech autorského týmu revize i týmu, který bude připomínky k revizi zpracovávat. Zároveň je třeba zveřejnit harmonogram dalších prací, garantovat jejich transparentnost a možnost veřejné kontroly, termín publikace vypořádání připomínek i termíny pro zavedení RVP G ve školách. Zde je nutné přihlídnout k faktu, že na gymnázia budou ještě 7–10 let nastupovat žáci ze škol s různým stupněm implementace nového RVP ZV.

Návaznost RVP ZV a RVP G a vytvoření obsahu vzdělávací oblasti informatika jedním týmem je pro další postup výhodou, která však nesmí být devastována necitlivými zásahy jako v případě zásahů do ostatních vzdělávacích oblastí v revizi RVP ZV.

21. Navrhují prodloužit termín pro připomínkování, nejlépe do poloviny srpna.

22. Poznámky ke zveřejnění revizí na webu revize.edu.cz

- Revize RVP G nebyla pedagogické veřejnosti řádně vysvětlena;
- nelze předpokládat, že všichni středoškolští učitelé sledovali revizi RVP ZV;
- připomínkování revizí RVP G je velmi nevhodně načasováno – 3 týdny na začátku prázdnin jen podpoří nepřijetí revizí ze strany učitelské veřejnosti;
- chybí informace o tom, kdo bude připomínky zpracovávat, o harmonogramu i o tom, jaký bude postup finalizace revize;
- zdůvodnění této revize na webu revize.edu.cz je naprosto nedostatečné;
- „Cílem revize je modernizovat obsah vzdělávání v digitální oblasti tak, aby odpovídal dynamice a potřebám 21. století.“ – Tento text spíše zdůvodňuje zavedení klíčové digitální kompetence než nové informatiky;
- ve videu je zmíněno, že je potřeba navázat na revizi RVP ZV, ale to je také málo.

Doporučujeme přidat vysvětlení následujícího:

- Proč je nová informatika v tomto rozsahu nutná;
- proč byla vytvořena nová vzdělávací oblast, proč nestačilo opravit oblast stávající;
- proč byly vytvořeny v nové vzdělávací oblasti právě tyto 4 kapitoly (data, informace a modelování, informační systémy, algoritmizace a programování, digitální technologie);
- po zkušenostech s revizí RVP ZV požadujeme naprostou transparentnost přípravy finální verze.

Povinnost tisku ŠVP

Evidujeme podnět pro změny zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

23. Dokument ŠVP by měl být živý. Tzn. měl by se vyvíjet, což předpokládá snadnou možnost změn dokumentu. Dokud však bude povinností škol po každé úpravě ŠVP znovu tisknout (ŠVP i jeho úpravy se archivují ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů), bude pro ředitele lepší změny nedělat (jedná se často o robustní dokumenty) a ŠVP tak nebude moci plnohodnotně plnit svoji funkci. Požadavek tištěné formy dokumentu působí ve světle současné snahy o prolínání a vkládání tématu digitalizace do RVP obzvláště paradoxně.

Ověřování

Revize v digitální oblasti byly připravovány jako jeden celek pro předškolní, základní i střední vzdělávání. Pedagogické fakulty ve dvou projektech (Podpora rozvíjení inforatického myšlení a Podpora rozvoje digitální gramotnosti) v letech 2018–2021 ověřovaly možnosti realizace nového vzdělávacího obsahu v mateřských, základních i středních školách.

24. U RVP G neproběhlo pokusné ověřování, což mohu dokladovat korespondencí s úředníky MŠMT, kteří mi toto potvrdili. Maximálně se ověřovaly nějaké materiály. Pokusné ověřování změny RVP v praxi však nebylo.
25. Připomínky k celkové koncepci
Dle slov autorů „návrh navazuje na již provedené úpravy v digitální oblasti pro RVP ZV“. Nejsou tedy úpravy RVP G předčasné, když navržené úpravy pro RVP ZV neprošly širší odbornou diskusí (tj. nejen mezi informatiky)? Důležité přitom nejsou jen teoretické vize, ale i zajištění podmínek jejich realizace na ZŠ – o tom především by se mělo transparentně jednat, protože jejich realizace bude na úkor škrtnů vzdělávacích cílů v jiných oborech.
26. Připomínky obecné povahy
Změny v konceptu výuky informatiky jsou zásadní, přímo revoluční. Nechápu, jak je možné, že stejně zásadní úprava se již připravuje pro navazující stupeň vzdělávání (gymnázia) bez jakékoli zpětné vazby a vyhodnocení úpravy RVP pro 2. stupeň. Současně není zajištěna návaznost na požadavky vysokých škol na digitální kompetence studentů.

Náběh nové výuky bude složitý

Souhlasíme, obavám rozumíme. Dokud nedojdou na gymnázia žáci, kteří prošli celým kurzem informatiky na základní škole, nebude se všemi žáky možné plnohodnotně dosáhnout očekávaných výstupů informatiky. Pro gymnázia bude zpracováno doporučení k náběhu, podobně jako bylo připraveno pro základní školy.

27. Náběh bude komplikovaný. Několik let budou do gymnázií chodit žáci s úplně jinou vstupní znalostí. Není v možnostech učitele ve třídě provádět výuku v několika různých skupinách podle toho, z jakých škol se sejdou žáci a jaké ŠVP/RVP budou mít za sebou. U RVP ZV se vyřešil problém tím, že na druhém stupni se budou moct u žáků měnit dodatečně výstupy podle toho, jaký program bude na prvním stupni. Zde se vůbec nemyslelo na víceletá gymnázia, kde se opět několik let v primě budou scházet s různou vstupní znalostí nového RVP a učitel nebude vědět, zda na bývalé škole žáka již byly zavedeny změny RVP ZV.
28. Zásadní je pro mne i otázka, kdy má být navrhované revidované RVP zaváděno do škol. Pokud bude zavedeno předtím, než základní školy přejdou na novou informatiku, na čtyřletá gymnázia budou nastupovat žáci s velmi rozdílnými zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi. Naplnění celého rozsahu revidovaných změn nebude časově zvládnutelné (vše se bude dělat od začátku bez jakýchkoli základů).

Návaznost na redukce vzdělávacího obsahu v RVP ZV

Návaznost RVP G na RVP G nebyla narušena, podrobnější vyjádření k návaznosti vzdělávacího obsahu gymnázií najdete v samostatném dokumentu ke stažení.

29. V rámci tzv. malé revize RVP ZV byly vypuštěny některé očekávané výstupy (a příslušné učivo) v různých vzdělávacích oborech (fyzika, dějepis apod.). Budou tyto očekávané výstupy nově přesunuty do RVP pro čtyřletá gymnázia a SOŠ, aby nedošlo k situaci, že zcela vypadnou z kurikula?

Učebnice, metodiky, podpora pro realizaci nového vzdělávacího obsahu

K výuce informatiky se připravuje web s podporou pro učitele, podobně jako tomu je v základním vzdělávání ([viz https://revize.edu.cz/](https://revize.edu.cz/)). Zde budou vysvětleny změny, nabízeny učební materiály pro žáky s metodikami pro učitele, modelové osnovy pro informatiku, konzultace pro školy a učitele, vzdělávání pro ředitele a učitele. Velká část je již nyní k dispozici na stránkách <https://www.imysleni.cz/> a <https://digigram.cz/>.

30. Budou v souvislosti se změněným RVP pro gymnázia vydány nové učebnice informatiky? (Eventuálně, v kterém roce se s jejich vydáním počítá?)

31. Vážení,

v návrhu aktualizace RVP G <https://revize.edu.cz/files/rvp-g.pdf> mě zaujala oblast na s. 64 (v pdf dokumentu je uvedena s. 63).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; analýza důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému;

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy:

žák odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech; odhalí a sám se vyvaruje kognitivních zkreslení

Učivo:

interpretace dat: kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení

V této souvislosti bych rád vznesl tyto dotazy:

1. V jakém rozsahu má být tato oblast do výuky „nové informatiky“ začleněna?
2. Předpokládá se u vyučujících nějaká specifická předchozí příprava v této oblasti (případně jaká)?
3. Je pro tuto oblast vytvořen konkrétní vzdělávací obsah (např. případové studie), nebo se předpokládá, že jej teprve budou vybírat či vytvářet samotní vyučující?
4. Existují ilustrativní příklady konkrétních výstupů práce na straně žáků?
5. Kdo a podle jakých kritérií bude hodnotit naplnění digitální kompetence v této oblasti?

Uvítal bych, kdyby odpovědi na tyto otázky byly součástí komentářů k připomínkám, které do 21.

7. 2021 sbíráte, a doufám, že budete např. prostřednictvím portálu <https://revize.edu.cz/navrh-zmen-v-rvp-pro-gymnazia> školy i odbornou veřejnost informovat.

32. Je potřeba pro stávající i budoucí učitele informatiky zajistit metodiku výuky, odbornou literaturu a vzdělávání. Je třeba školám konkrétně doporučit, které technologie a SW používat k výuce algoritmizace a programování.

Vzhledem k stávajícímu nedostatku učitelů informatiky, který se bude ještě prohlubovat, bude pro mnoho škol problém zajistit výuku některých pasáží informatiky na požadované úrovni.

33. Chybí jakákoliv podpora pro učitele – jak bez ní může být nastavena platnost RVP od 1. 9. 2021?

34. Změny pojetí výuky informatiky se promítnou do požadavku na odbornost učitelů všech ostatních aprobací, kteří se budou muset postarat o část učiva, která z informatiky zmizela a bude pravděpodobně v rámci velké revize přesunuta do jiných předmětů. Velká část kompetenčního rozvoje v oblasti digitálních kompetencí se kromě informatiky přenesou do dalších předmětů. Zde je nutné také s velkým předstihem pracovat na odborných znalostech učitelů, aby přechod zvládli. Upozorňujeme na to, že to nebude jednoduché a při chybném, podceněném či odbytém vysvětlování to může ohrozit implementaci revidovaných RVP. Změny se proto musí vhodným způsobem komunikovat včas směrem ke školám, ředitelům a učitelům. Je nutné je ujistit, že přestože se jedná o zásadní krok, že jim bude poskytnuta odpovídající pomoc. Změny se dle našeho názoru musí promítnout i do pregraduální přípravy učitelů na fakultách vzdělávajících učitele.

Klíčové kompetence

35. Str. 9, klíčové kompetence

Ve větě: „Škola by měla navrhnout a v ŠVP popsat vlastní postupy, které budou všichni učitelé využívat k cílenému rozvíjení klíčových kompetencí žáků.“ doplnit za „učitelé“ sousloví „napříč všemi vzdělávacími oblastmi“.

Věta byla upravena.

Str. 9, kompetence k učení

Návrh doplnění bodu: Efektivně využívá digitální technologie nejen pro potřeby formálního učení

ve škole, ale i učení neformálního tak, aby se uměl celoživotně vzdělávat.

Kompetence k učení ponechána ve stávajícím znění.

Str. 10, kompetence komunikativní

Návrh zrušit:

- efektivně využívá moderní informační technologie

Návrh v následujícím bodě:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu

Za slova „prostředky komunikace“ doplnit „(včetně digitálních)“.

Formulace komunikativní klíčové kompetence byla upravena.

Nesouhlas se zařazením digitálních kompetencí mezi klíčové

Zařazení digitálních kompetencí mezi klíčové kompetence považujeme za velmi důležité. Cílem je zvýraznit digitální problematiku a poukázat na nutnost provázání digitálních technologií se všemi vzdělávacími obsahy. Do vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů bude digitální problematika začleněna také, ale až v rámci celkových revizí těchto obsahů. Na pomoc školám a učitelům v rozvoji digitálních kompetencí připravujeme metodickou podporu, podobnou jako mají již nyní základní školy – viz web <https://revize.edu.cz/>.

S nadbytečností digitálního cíle gymnaziálního vzdělávání souhlasíme, v gymnaziálních RVP nebude zařazen.

36. Vyčlenění digitální kompetence jako samostatné klíčové kompetence považuji za neopodstatněný krok, protože její obsah je do značné míry již obsažen ve stávajících klíčových kompetencích (zejména v kompetenci komunikativní, ale i v dalších) a v očekávaných výstupech vzdělávacího oboru informatika. Digitální kompetence v navrženém vymezení je tak v podstatě pouze oborovou kompetencí vzdělávací oblasti informatika, takto by ovšem bylo možné vymezit samostatně jakoukoliv oborovou kompetenci pro jednotlivé vzdělávací oblasti, a dokonce pro jednotlivé vzdělávací obory. Dále dávám ke zvážení, zda je vůbec na místě takto výrazně akcentovat digitální gramotnost. Za neodůvodněné považuji především vyčlenění samostatného cíle vzdělávání (s. 7, konec kap. 3.2), ve kterém je využívání digitálních technologií postaveno na stejnou úroveň jako ty nejobecnější cíle vzdělávání. Je totiž potřeba si uvědomit, že absolventy škol nepřipravujeme pro současný svět, ale pro svět budoucí. Vývoj lidské společnosti a především technologií je mimořádně dynamický, takže je dost dobře možné, že dnes používané technologie budou již v horizontu několika let zastaralé. Školní vzdělávání by ovšem mělo klást důraz především na nadčasové znalosti, dovednosti a postoje. V kontextu výše uvedeného lze považovat dosavadní vymezení a rozsah klíčových kompetencí za relativně vyhovující a vyčleňování samostatné digitální kompetence se jeví jako nadbytečné.

Terminologie

Terminologie byla upravena.

37. Termín počítač je v dokumentu RVP G zmíněn ve vzdělávací oblasti informatika a dále pak pouze:

- Na s. 21 v části 5.1.3 Další cizí jazyk je zmínka o obrazovce počítače.
- Na s. 52 v části 5.6.1 Hudební obor.
- O počítačích není žádná zmínka v 5.2 Matematika a její aplikace.

Je zapotřebí sjednotit v celém textu terminologii:

- Termín digitální technologie je v dokumentu RVP G zmíněn v části 3.2 Cíle vzdělávání, ve vzdělávací oblasti Informatika, ve vzdělávací oblasti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a ve vymezení klíčové digitální kompetence. V jiných místech dokumentu se vyskytuje označení digitální technika (s. 97 aj.).
- Termín (moderní) informační technologie je použit na s. 10, 46, 47, 49. Termín moderní

technologie je v dokumentu RVP G zmíněn na s. 22, 24, 27, 73.

• Zkratka ICT na s. 50.

Bylo by dobré terminologii sjednotit.

Podmínky pro vzdělávání na gymnáziu

Text ponechán v původním znění, požadavky na kvalitu připojení k internetu (standard konektivity) se bude v čase měnit.

38. Finálně pod 11. Podmínky pro vzdělávání na gymnáziu, na straně 96:

„připojením k internetu“ → „připojením k internetu podle standardu konektivity v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)“ <https://www.standardkonektivity.cz/>, který mj. podporuje zajištění přístupu i po moderním protokolu IPv6, o jehož zavedení se musíme snažit, protože došly adresy ve starém IPv4. Takový předpis vytváří i kvalitativní tlak na poskytovatele připojení.

Podněty do velkých revizí

Netýká se digitální oblasti, evidujeme jako podnět do velkých revizí.

39. V rámci změn ve školství jsem jednoznačně pro to, aby právo bylo na středních školách vedle češtiny, matematiky a cizího jazyka jeden ze základních předmětů, čemuž by měly odpovídat jak hodinové dotace, tak i RVP. Přeci jen člověk se s ním setkává neustále a téměř denně. Neustále vidím v praxi (jako právník a někdejší pedagog), jaké to může mít důsledky si tyto základy neuvědomovat v běžném „životním provozu“, na rozdíl např. od specializovaných předmětů typu chemie apod. Viz koupě nemovitosti, koupě auta, reklamace, podpis hypotéky, ručení, zástavy, zápůjčky, darovací smlouva, pracovníprávní předpisy z pohledu zaměstnavatele i zaměstnance, odpovědnost ve firmách, dopravní i běžné přestupky, trestněprávní jednání – aktuálně např. téma protiprávních jednání na soc. sítích etc.

40. Relevance pro tyto RVP:

79-41-K/41 Gymnázium;

79-41-K/61 Gymnázium šestileté;

79-41-K/81 Gymnázium osmileté.

Popis navrhované změny:

Do bodu 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem, pod vzdělávací oblast Člověk a svět práce se vkládá třetí odrážka, která zní:

„V rámci vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce může být v ŠVP k prohloubení poznatků a získání zkušeností z oblasti reálného světa práce ve druhém a třetím ročníku (resp. 4.–5. pro šestiletý a 6.–7. pro osmiletý obor) zařazena společensky prospěšná činnost/praxe/praktikum v rozsahu celkem 2 týdny. Bližší podrobnosti a členění stanoví ŠVP. Při uzavírání smluv mezi školou a poskytovatelem, stanovení podmínek a odměn za produktivní práci se vychází analogicky z § 122 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a § 12, § 13 a § 15 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.“

Zdůvodnění:

Na základě dlouhodobých diskuzí Svazu průmyslu a dopravy s jednotlivými školami, odbornými asociacemi a odborníky z firem, týkajících se zvýšení kvality a relevance vazeb školského vzdělávání a světa práce jsme z několika gymnázií obdrželi podnět týkající se možnosti gymnázia uspořádat souvislou společensky prospěšnou činnost/praktikum pro žáky studijního oboru gymnázium. Některá gymnázia mají nebo takto hodlají rozšířit vazby na okolní instituce, jako jsou nejen firmy, ale i vysoké školy, úřady, kulturní a umělecké instituce, ústavy sociálních služeb apod., aby bylo možno poskytnout žákům zkušenosti z reálné praxe, které jsou podle jejich názoru nezastupitelné. Jde též o zvýšení motivace žáků k pracovnímu a dobrovolnickému zapojení a získání zkušeností z fungování pracovních kolektivů. Ředitel školy by měl podle předloženého návrhu možnost zařadit v rámci ŠVP takovouto společensky prospěšnou činnost/praxi/praktikum pro žáky starší 16 let, a to v rozsahu max. 2 týdnů v součtu za celou dobu studia. Podmínky

uzavření smlouvy s poskytovatelem, pracovní podmínky a případné odměňování produktivní práce žáků by vycházely z obdobných ustanovení školského zákona a vyhlášky o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

41. Vážení,

v souvislosti s revizí RVP si vás dovoluji informovat, že členové sekce geografického a environmentálního vzdělávání České geografické společnosti, ve které jsou sdruženi oboroví didaktici geografie z univerzit napříč Českem, jakož i pedagogové všech stupňů škol, věnují revizi RVP pozornost dlouhodobě, připomínky a návrhy geografů jsou však dlouhodobě ignorovány. Hlavní výbor České geografické společnosti proto na svém zasedání v Praze dne 22. 6. 2021 přijal usnesení níže uvedeného znění.

...

Usnesení Hlavního výboru České geografické společnosti, z. s., ze dne 22. 6. 2021

„V souvislosti s probíhající revizí RVP Hlavní výbor ČGS doporučuje vytvoření nové vzdělávací oblasti Příroda a společnost, která by zahrnovala vzdělávací obor geografie a obory environmentálních věd. Důvodem je dosavadní rozdělení geografie mezi dvě vzdělávací oblasti, které je v rozporu s charakterem mateřské vědní disciplíny a podporuje neopodstatněnou reprodukci dualismu v geografii. Z organizačních hledisek uvedené rozdělení tak zhoršuje možnosti využití vzdělávacího potenciálu předmětu na školách. Hlavní výbor pověřuje doc. Řezníčkovou jako předsedkyni sekce geografického a environmentálního vzdělávání, aby v tomto smyslu koordinovala jednání se zodpovědnými institucemi MŠMT i s odbornými platformami.“